

עת"א 19302/12/14 - יאיר בלילתי (אסיר), נגד שרות בתי הסוהר- מחלקת האסיר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

30 דצמבר 2014

עת"א 19302-12-14 בלילתי(אסיר) נ' משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ואח'

בפני כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא

העותר יאיר בלילתי (אסיר), ת"ז 037509593

נגד

המשיבים

1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר

2. מדינת ישראל

פסק דין

בפני עתירת אסיר נגד החלטת המשיב שלא לשלב את העותר בכלא שבמסגרתו יוכל לקבל טיפול יעודי.

העותר מרצה עונש מאסר לתקופה של שלוש שנים ו-8 חודשים בגין עבירות מרמה ועושק, זיוף מסמכים והפצתם, גניבה ומשיכת שיק ללא כיסוי (ארבעה כתבי אישום שצורפו יחד במסגרת ת"פ 19773-03-12 ות"פ 45142-12-13). מועד שחרורו המלא ביום 8.5.16. במהלך מאסרו הוגדר העותר כטעון הגנה עקב עברו התעסוקתי כשוטר וסוהר ששירת בתפקידי מודיעין מיוחדים והינו שוהה באגפים ייעודיים בתנאי מאסר בהתאם להגדרתו כאמור. בתחילה שהה בבימ"ר ניצן באגף טעוני הגנה, אך התעקש ופנה לביהמ"ש לעניינים מנהליים ולביהמ"ש העליון כדי להשתלב באגף נ"ס ובסופו של יום הוחלט לקבלו לאגף נ"ס והוא שוהה כיום בבית סוהר דמון.

העותר טוען כי השתתף בשיחות פרטניות עם עו"ס, סיים קורס מודעות עצמית וקוטלג כאסיר עבודה באפסנאות. העותר ביקש לעבור לבית כלא אחר על מנת שיתאפשר לו לעבור טיפול יעודי בשים לב לעבירות בגינן הוא מרצה את מאסרו הנוכחי. ביום 24.11.14 הועבר העותר מבית סוהר דמון לבית סוהר השרון לצורך שילובו בקבוצה טיפולית לעברייני מרמה שהייתה עתידה להיפתח במהלך חודש דצמבר 2014, אך בהגיעו למתקן הכליאה בבית סוהר השרון נתבקש להשתלב באגף משתלבים במקום אגף נ"ס. בעקבות סירובו להשתלב באגף משתלבים אף נידון משמעתית. העותר פנה למשיב בבקשה להעבירו לאגף נ"ס בהתאם לנהלים קיימים והחלטות שניתנו בעניינו אך בשל תפוסה מלאה באגף נ"ס בבית סוהר השרון וסירוב העותר להשתלב באגף משתלבים ועמידתו על המשך שהייתו באגף נ"ס לא שולב העותר בקבוצה הטיפולית וביום 30.11.14 הוחזר לבית סוהר דמון.

העותר טוען כי המשיב לא שקל חלופות אחרות שיש בהן כדי לאפשר העברתו לאגף נ"ס בכלא השרון או מתקן כליאה אחר על מנת שיקבל טיפול יעודי. נטען כי העותר מצוי בתקופה קריטית לשיקומו והוא צריך לקבל את הטיפול היעודי כדי לצאת מהמעגל בו היה מצוי וגם כדי לקבל יומו בפני ועדת השחרורים. על כן, מבקש העותר להעבירו לכלא השרון לאגף נ"ס או לכל מתקן כליאה אחר בו יקבל את הטיפול הייעודי לו הוא זקוק.

עמוד 1

המשיב טוען כי מדובר בעותר שהוא טעון הגנה ולכן יכול לשהות באגפים של טעוני הגנה. העותר שהה בכלא דמון מ-11/13 ובמהלך התקופה היה בקשר פרטני וקבוצתי עם העו"ס המטפל. בשלב מסוים בחודש אוקטובר הבין העותר שהוא צריך להשתלב בקבוצה ייעודית לעברייני מרמה ונעשתה בהסכמתו פניה לכלא השרון. העותר נמצא מתאים לקבוצה זו ולכן פנה בבקשה להעברה לכלא השרון לצורך השילוב בטיפול. ביום 24/11/14 עבר העותר לבית סוהר השרון, אך כאשר הגיע הודיעו לו כי אין מקום באגף טעוני הגנה נקי מסמים ואמרו לו שהוא יעבור לתא נקי סמים באגף אחר. העותר לא הסכים להישאר בכלא השרון ולכן הוחזר לכלא דמון. שב"ס הגיש לביהמ"ש את עמדת קצינת תו"ש בעניינו של העותר ונטען כי לפי עמדת הגורם הטיפולי מדובר באדם המונע מרווח משני, הוצע לו מספר פעמים במהלך המאסר להשתלב בטיפול ורק לקראת מועד ועדת השחרורים הוא הביע מוטיבציה לעשות זאת. גם כאשר הועבר לכלא השרון לטיפול יעודי לא הסכים להשתלב שם ועמד על כך כי הוא צריך להיות באגף נ"ס. נטען כי נעשתה בדיקה מול כלא השרון והקבוצה הטיפולית שם החלה. הקבוצה הבאה אמורה להיפתח בחודש מאי. עוד נטען כי אסיר אינו קובע את תנאי המאסר שלו והוא אמור להביע מוטיבציה להשתלב בטיפול ושב"ס צריך לעשות כל שאפשר כדי לשלבו. נטען כי כשאין מקום באגף נ"ס והטיפול חשוב לעותר הוא יכול להשתלב באגף שהציעו לו עם תא נקי מסמים.

יצוין כי בהתאם לבקשת ביהמ"ש נבדקה שוב האפשרות לשבץ את העותר בקבוצה הטיפולית בכלא השרון. המשיב הגיש הודעה מיום 29/12/14 לפיה הקבוצה הטיפולית לעברייני מרמה בכלא השרון כבר החלה ומלאה ולכן העותר לא יכול להשתלב בה. הקבוצה הבאה אמורה להיפתח בחודש מאי 2015.

לאור הודעת המשיב כי העותר אינו יכול להשתלב בקבוצה שכבר החלה בכלא השרון מאחר שהקבוצה מלאה לא ניתן לקבל את העתירה במובן זה שלא ניתן להורות למשיב לשלב את העותר במסגרת של טיפול יעודי כאשר המסגרת שבה אמור היה להתחיל כבר החלה והקבוצה מלאה.

עם זאת, יש להביע את מורת הרוח מהתנהלותו של המשיב בעניינו של העותר. הן ביהמ"ש לעניינים מנהליים והן ביהמ"ש העליון הורו למשיב בהליכים קודמים שנוהלו בין הצדדים להעביר את העותר לאגף נ"ס. העותר אמנם הועבר לאגף נ"ס אך כאשר ביקש להשתלב במסגרת טיפולית המתאימה לו היה צורך להעבירו לשם כך לבית סוהר אחר. העותר הועבר לבית סוהר השרון בזמן ויכול היה להתחיל בזמן בטיפול הייעודי, אלא שאגף נ"ס היה מלא באותה העת. לא ניתן לקבל את טענת המשיב כי כאשר האסיר מבקש להשתלב בטיפול הוא אמור לוותר על תנאי הכליאה המתאימים לו, כפי שנקבע הן על ידי ביהמ"ש לעניינים מנהליים והן על ידי ביהמ"ש העליון. אמנם הטיפול חשוב אך חשובים גם תנאי הכליאה באגף המתאים לאסיר. נראה כי בעניינו של העותר יכול היה המשיב להתנהל בדרך ראויה יותר ולמצוא פתרונות לבעיה שנוצרה כאשר עבר העותר לכלא השרון ואגף נ"ס היה מלא. ניתן היה להחזיק את העותר באגף אחר בחדר נקי מסמים למספר ימים ולדאוג להעבירו לאגף נ"ס מיד כאשר מתפנה מקום או להחזירו לכלא דמון למספר ימים עד שיתפנה מקום באגף נ"ס בכלא השרון. אך כאשר התעקש העותר על זכויותיו בהתאם להחלטות ביהמ"ש לעניינים מנהליים וביהמ"ש העליון החליט המשיב להחזירו לכלא דמון ונראה כי לאחר החזרת העותר לכלא דמון לא עשה המשיב כל ניסיון לבדוק האם יש אפשרות נוספת להחזירו לכלא השרון והאם התפנה מקום באגף נ"ס בכלא השרון. התנהלות זו של המשיב אינה ראויה ובכך נגרם לעותר עוול שכן הקבוצה הטיפולית כבר החלה וכעת אין בה עוד מקום.

כאמור, מדובר בהתנהלות של המשיב שהינה בלתי סבירה ובלתי ראויה. על המשיב לעשות ככל יכולתו כדי למלא אחר החלטות בתי המשפט ובאותה העת לאפשר לעותר לעבור את הטיפול הייעודי לו הוא זקוק.

עם זאת, למרות התנהלות המשיב, למרבה הצער לא ניתן כעת, במצב הדברים שנוצר, להיעתר לעתירה. המשיב יעשה ככל יכולתו למצוא לעותר מקום באגף נ"ס בכלא השרון לקראת תחילתה של הקבוצה הטיפולית הבאה המתאימה לעותר, קבוצה שככל הנראה תתחיל במאי 2015.

המזכירות תעביר עותק לב"כ הצדדים.

ניתן היום, ח' טבת תשע"ה, 30 דצמבר 2014, בהעדר הצדדים.

ר' שפירא, ס. נשיא